Az amerikai emigráció szervezetei egy hagyaték tükrében

2015/04/07

CANBERRAI
MAGYAR CLUBÉLET
A BULLETIN OF THE [illegible] AUSTRALIAN CLUB

Az Ithaka program keretében Clevelandból Magyarországra került a Nádas János-hagyaték. A több ezer tételből álló dokumentumegyüttes a Magyar Társaság és az Amerikai Magyar Szövetség (később Amerikai Magyarok Országos Szövetsége) dokumentációján keresztül az amerikai emigráció szervezeteit, azok működését, kapcsolatrendszerét mutatja be.

[1]2014-ben az Ithaka program keretében került haza a Clevelandi Magyar Társaság által az OSZK-nak adományozott dokumentumegyüttes, Nádas János hagyatéka. A hagyaték több szempontból is nagy jelentőségű.

Irategyütteseink (fondjaink) jellemzően egy-egy személy hátrahagyott iratait jelentik. Kivétel nagyon kevés van, ilyenek pl. a Bölcsföldi-Kéthly anyag (emigráns szociáldemokrata párt) ill. Teleki Béla hagyatéka (Amerikai Erdélyi Szövetség). Minden egyes hagyaték mozaikszerűen egészíti ki az addigiakat, így az összkép egyre bővül. A most beérkezett Nádas-hagyaték Nádas János személyén keresztül az amerikai emigráció szervezeteit mutatja be, mindenekelőtt azok működését, kapcsolatrendszerét a Magyar Társaság és az Amerikai Magyar Szövetség (később Amerikai Magyarok Országos Szövetsége) dokumentációján keresztül. Az anyagban található iratokból képet kapunk ezeknek a szervezeteknek a működéséről: kapcsolatrendszerükről (beleértve az USA közéleti és kormányzati politikai szervezeteit is), személyi összetételükről, földrajzi elhelyezkedésükről, anyagi hátterükről, felfogásukról, az általuk szervezett programokról, rendezvényeikről, pályázataikról, közéleti fellépéseikről, az általuk támogatott kiadványokról, a magyar emigráció egész belső világáról, beleértve a hazai és határon túli magyarság sorsáért érzett aggódást, az érdekükben végrehajtott akciókat. Mindez rendkívül pontosan dokumentálva – levelekkel, beszámolókkal, jelentésekkel, jegyzőkönyvekkel, sajtókivágatokkal, meghívókkal, formanyomtatványokkal, körlevelekkel, memorandumokkal, határozati javaslatokkal, szervezeti szabályzatokkal, jelenléti ívekkel, név-és címlistákkal. Ezen belül külön egységet képeznek az Árpád Akadémia anyagai: pályaművek, személyi adatok, bírálatok, név-, cím- és eredménylisták, szakvélemények, meghívók, körlevelek, levelek, és – nem utolsósorban – maguk a pályaművek.

21
25
22
Katolikus Magyarok Vasárnapja, Magyarországi események, Összjöker
Műhely, Trac #U., Thelamp
OfficeMax
Pittsburgh Magyarság, Patria
Szabad Magyarság, Rákóczi Szövk
New York: Magyar Élet
OfficeMax
26
31
30
Torontói Magyar Ház Krónika
BANKERS BOX
Kanadai Magyarság.
OfficeMax
33250
27
21
30
Detroiti Ujság
33250
Amerikai Magyar Hang,
OfficeMax
33
22
30
Losonci, Kis Dongó, Nemzetvédelem
Detroiti Ujság, Tájékoztató, Diana
BANKERS BOX
Bajtársi levél
33250
35
30
Képes Magyar Világkiradó
BANKERS BOX
33250
BANKERS BOX

[2]Az archívummal együtt érkezett főleg az észak-amerikai emigránsok sajtótermékeiből, és az ausztráliai szórványból is jelentős számú periodika anyag, de európai és ázsiai hungarika-kiadványok is. Köztük 10 új, eddig teljesen ismeretlen periodika került az OSZK állományába. A gyarapítás szempontjából történelmileg nehéz 1950-es és 60-as évek amerikai magyar hetilapjainak hiányaiból számosat tudtunk pótolni. Ez fontos eredmény, mert az újságokból az emigráció szellemi irányzatait remekül lehet rekonstruálni, és így az egész gyűjteménnyel még teljesebben tudjuk dokumentálni az emigráció sajtótörténetét.

A kéziratos hagyatékban talált nyomtatott dokumentumok: aprónyomtatványok és lapkivágatok a helyükön maradnak, hogy megőrizzék kontextusukat. Egy teljes doboznyi meghívó, szórólap, hirdetmény stb. külön is érkezett, amelyet az OSZK Plakát- és Kisnyomtatványtára dolgoz fel. A hagyatéknak egyértelműen a nemzeti könyvtárban van a legjobb helye a történeti kutatási források komplex együtt tartása okán. A hagyaték részeként 13 doboz audiovizuális dokumentumot – 2143 hangkazettát, 215 orsós szalagot, 10 videókazettát és két keskenyfilmet – a Történeti Interjúk Tára vett át. Az anyag feldolgozáshoz szükséges digitalizálás, átírás 2015 elején elkezdődött. A beérkezett anyag legnagyobb része azonban a Kézirattár gondozásába került.
2015/04/07 - 15:04

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/az-amerikai-emigracio-szervezetei-egy-hagyatek-tukreben

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/ithaka-periodikak.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/ithaka-peri-dobozok.jpg
[3] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek